

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 9. joulukuuta 2020
(OR. en)

13864/20

Toimielinten välinen asia:
2020/0348 (NLE)

VISA 136
COAFR 367
MIGR 172

EHDOTUS

Lähetäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	9. joulukuuta 2020
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2020) 783 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI Euroopan unionin ja Kap Verden tasavallan välisen, Kap Verden tasavallan ja Euroopan unionin kansalaisille lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävien viisumien myöntämisen helpottamista koskevan Euroopan unionin ja Kap Verden tasavallan välisen sopimuksen muuttamista koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2020) 783 final.

Liite: COM(2020) 783 final

Bryssel 9.12.2020
COM(2020) 783 final

2020/0348 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja Kap Verden tasavallan välisen, Kap Verden tasavallan ja Euroopan unionin kansalaisille lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävien viisumien myöntämisen helpottamista koskevan Euroopan unionin ja Kap Verden tasavallan välisen sopimuksen muuttamista koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Kap Verdellä ja Euroopan unionilla on ollut yli 35 vuoden ajan läheiset ja hyvin rakentavat suhteet, jotka perustuvat erityisesti merkittävään ja jatkuvaan kehitysyhteistyöhön. Marraskuusta 2007 lähtien EU:n ja Kap Verden suhteita on säännellyt EU:n ja Kap Verden erityiskumppanuus. Se on Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmässä (AKT-valtioiden ryhmä) ainutlaatuinen esimerkki kunnianhimoisesta välineestä, jolla lujitetaan kahdenvälisiä suhteita. Erityiskumppanuuden yhtenä tavoitteena on lisätä liikkuvuutta ja ihmisten välisiä yhteyksiä EU:n ja Kap Verden kansalaisten välillä sekä lisätä yhteistyötä laittoman maahanmuuton torjunnassa. Tämän kumppanuuden puitteissa Kap Verde teki vuonna 2008 ensimmäisenä Afrikan maana liikkuvuuskumppanuuden EU:n kanssa ja sen jälkeen sopimuksen Kap Verden tasavallan ja Euroopan unionin kansalaisille lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävien viisumien myöntämisen helpottamisesta¹. Sopimus hyväksyttiin samaan aikaan kuin sopimus ilman lupaa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta². Molemmat sopimukset tulivat voimaan 1. joulukuuta 2014.

Näitä sopimuksia on sovellettu lähes 5 vuotta, joiden aikana sekä EU:n että Kap Verden kansallisessa viisumilainsäädännössä on tapahtunut muutoksia: EU:n viisumisäännöstöä on tarkistettu³ ja Kap Verde on päättänyt vapauttaa EU:n kansalaiset viisumipakosta, kun oleskelu kestää enintään 30 päivää⁴. Siksi voimassa olevalla sopimuksella perustettu sekakomitea on tarkastellut tarvetta muuttaa eräitä siinä vahvistettuja sääntöjä, jotta voitaisiin ottaa huomioon olosuhteiden muuttuminen.

Tältä pohjalta komissio esitti 13. syyskuuta 2019 neuvostolle suosituksen⁵, jossa se pyysi neuvotteluohjeita neuvotellakseen sopimuksen Kap Verden tasavallan kanssa tehdyn viisumien myöntämisen helpottamista koskevan voimassa olevan sopimuksen muuttamisesta.

Neuvosto antoi valtuutuksen⁶ 29. lokakuuta 2019, minkä jälkeen neuvottelut Kap Verden tasavallan kanssa aloitettiin virallisesti Brysselissä 28. marraskuuta 2019. Toinen neuvottelukierros käytiin 30. tammikuuta 2020 Praiassa, missä pääneuvottelijat saavuttivat periaatteellisen yhteisymmärryksen sopimusluonnoksesta. Pääneuvottelijat parafoivat sopimuksen tekstin sähköpostitse 24. heinäkuuta 2020.

Jäsenvaltioille on tiedotettu säännöllisesti neuvottelujen etenemisestä, ja niitä on kuultu asiaa käsittelevissä neuvoston työryhmissä neuvottelujen kaikissa vaiheissa. Sopimustekstin lopullinen luonnos esitettiin viisumityöryhmälle, ja se hyväksyttiin yleisesti hiljaisen hyväksynnän menettelyllä 27. maaliskuuta 2020.

Oheinen ehdotus on oikeudellinen väline sopimuksen allekirjoittamista varten. Neuvosto päättää asiasta määräenemmistöllä.

¹ EUVL L 282, 24.10.2013, s. 3–12.

² EUVL L 282, 24.10.2013, s. 15.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1155, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, yhteisön viisumisäännöstön laatimisesta annetun asetuksen (EY) N:o 810/2009 (viisumisäännöstö) muuttamisesta. EUVL L 188, 12.7.2019, s. 25–54.

⁴ Kap Verden tasavallan virallinen lehti I.54, 13.8.2018, s. 1350.

⁵ COM(2019) 417 final.

⁶ Ares(2019)6870996.

2. SOPIMUKSEN TARKOITUS JA SISÄLTÖ

Euroopan unionin ja Kap Verden tasavallan välisellä sopimuksella Kap Verden tasavallan ja Euroopan unionin kansalaisille lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävien viisumien myöntämisen helpottamista koskevan Euroopan unionin ja Kap Verden tasavallan välisen sopimuksen muuttamisesta, jäljempänä 'sopimus', pyritään vastavuoroisuutta noudattaen helpottamaan viisumien myöntämistä sellaista oleskelua varten, jonka on tarkoitus kestää enintään 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana.

Komissio katsoo, että neuvoston neuvotteluohjeissa asettamat tavoitteet on saavutettu ja että unioni voi hyväksyä sopimusluonnoksen.

Sopimuksen lopullinen sisältö voidaan tiivistää seuraavasti:

- viisumihakemusten käsittelymaksu alennetaan 75 prosenttiin sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti veloitettavasta maksusta (eli maksu on 60 euroa Kap Verden kansalaisilta). Maksu on sama kaikille viisumihakijoille. Lisäksi tästä maksusta vapautetaan kokonaan jäsenvaltion alueella laillisesti oleskelevien Kap Verden kansalaisten tai kansalaisuusvaltiossaan oleskelevien unionin kansalaisten puoliset, alle 21-vuotiaat tai huollettavana olevat lapset (myös adoptiolapset) sekä vanhemmat. Lisäksi 12 vuotta täyttäneiltä (mutta alle 18-vuotiailta) lapsilta peritään vain 50 prosenttia yleisesti sovellettavasta maksusta (eli 30 euroa Kap Verden kansalaisilta);
- Matkan tarkoitukseen liittyviä asiakirjoja koskevia vaatimuksia on yksinkertaistettu seuraavien hakijaryhmien osalta: virallisten valtuuskuntien jäsenet; liikemiehet; unionin kansalaisten tai EU:ssa laillisesti oleskelevien Kap Verden kansalaisten puoliset, lapset ja vanhemmat; koululaiset, opiskelijat ja jatko-opiskelijat; tiede-, kulttuuri- ja urheilutapahtumien ja uskonnollisten tapahtumien osanottajat; toimittajat ja henkilöt, jotka kuuluvat heidän seurueeseensa työnsä vuoksi; lääketieteellisistä syistä matkustavat henkilöt. Näihin ryhmiin kuuluvilta henkilöiltä voidaan vaatia matkan tarkoituksen perustelemiseksi ainoastaan sopimuksessa luetellut asiakirjat; hakijat, jotka ovat jo käyttäneet vähintään vuoden voimassa olevaa toistuvaisviisumia lainmukaisesti, vapautetaan vaatimuksesta esittää majoitusta koskevia liiteasiakirjoja;
- toistuvaisviisumien myöntämistä koskevia sääntöjä on muutettu keskittymällä hakijoiden matkan tarkoituksen sijasta aiemmin myönnettyjen viisumien lainmukaiseen käyttöön tietyllä viiteajanjaksolla: pääsääntönä on, että vuoden voimassa oleva toistuvaisviisumi myönnetään hakijoille, jotka ovat käyttäneet yhtä viisumia lainmukaisesti edeltävien 18 kuukauden aikana; 2 vuotta voimassa oleva toistuvaisviisumi myönnetään hakijoille, jotka ovat käyttäneet vuoden voimassa olevaa toistuvaisviisumia lainmukaisesti edeltävien 30 kuukauden aikana; 3–5 vuotta voimassa oleva toistuvaisviisumi myönnetään hakijoille, jotka ovat käyttäneet 2 vuotta voimassa olevaa toistuvaisviisumia lainmukaisesti edeltävien 42 kuukauden aikana;
- henkilöt, joilla on voimassa oleva EU:n kulkulupa, eivät tarvitse viisumia lyhytaikaista oleskelua varten;
- loppulausekkeissa osapuolille annetaan mahdollisuus keskeyttää sopimuksen soveltaminen kokonaan tai osittain mistä tahansa syystä. Yhteisessä julistuksessa sopimuksen 12 artiklan 5 kohdasta, joka koskee sopimuksen keskeyttämisperusteita, esitetään viitteellinen luettelo keskeyttämisperusteista, joita ovat muun muassa yleinen järjestys, kansallisen turvallisuuden tai kansanterveyden suojaaminen, ihmisoikeus- ja demokratianäkökohdat sekä yhteistyön puute takaisinotossa;
- sopimuksen yleistä lauseketta muutetaan sen varmistamiseksi, että Kap Verden kansalaisille myönnettävä helpotus myönnetään myös unionin kansalaisille, jos heiltä aletaan

uudestaan vaatia viisumi Kap Verdeen suuntautuvaa enintään 30 päivän oleskelua varten; unionin kansalaisten yli 30 päivän mutta enintään 90 päivän aiottuun oleskeluun sovelletaan vähintään samanlaisia viisumin myöntämistä koskevia helpotuksia kuin sopimuksen nojalla on myönnetty Kap Verdeen kansalaisille. Sopimukseen on liitetty ”Yhteinen julistus säännöistä, jotka koskevat Kap Verdeen viisumien myöntämistä unionin kansalaisille yli 30 päivän mutta enintään 90 päivän oleskelua varten”. Siinä täsmennetään, että unionin kansalaiset voivat hakea oleskelunsa pidentämistä Kap Verdeen toimivaltaisilta viranomaisilta Kap Verdeen alueella;

– yhteistä julistusta matkustusasiakirjoja koskevasta yhteistyöstä ja matkustusasiakirjojen turvallisuutta koskevasta säännöllisestä tietojenvaihdosta muutetaan sisällyttämällä siihen viittaus biometristen matkustusasiakirjojen käyttöönottoa koskevaan Kap Verdeen sisäiseen lainsäädäntöön;

– Tanskan ja Irlannin erityisasema otetaan huomioon sopimuksen johdanto-osassa ja sopimukseen liitettävissä yhteisissä julistuksissa.

3. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Tämä ehdotus esitetään neuvostolle, jotta se antaisi valtuutuksen sopimuksen allekirjoittamiseen.

Ehdotuksen oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 77 artiklan 2 kohdan a alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 5 kohdan kanssa.

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

SEUT-sopimuksen 77 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla sellaisten sopimusten neuvottelemineen ja tekemineen, jotka vaikuttavat lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävien Schengen-viisumien myöntämistä koskeviin sääntöihin, kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan.

• Suhteellisuusperiaate

Tässä ehdotuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen, jotta voidaan saavuttaa asetettu tavoite, joka on viisumien myöntämistä Kap Verdeen ja vastavuoroisesti unionin kansalaisille helpottavan kansainvälisen sopimuksen allekirjoittaminen.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotus ei aiheuta lisäkustannuksia EU:n talousarvioon.

5. PÄÄTELMÄT

Edellä esitetyn perusteella komissio ehdottaa, että neuvosto päättää sopimuksen allekirjoittamisesta unionin puolesta ja valtuuttaa puheenjohtajansa nimeämään yhden tai useamman henkilön, jolla on valtuudet allekirjoittaa sopimus unionin puolesta.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja Kap Verden tasavallan välisen, Kap Verden tasavallan ja Euroopan unionin kansalaisille lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävien viisumien myöntämisen helpottamista koskevan Euroopan unionin ja Kap Verden tasavallan välisen sopimuksen muuttamista koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 77 artiklan 2 kohdan a alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 5 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvosto valtuutti 29 päivänä lokakuuta 2019 komission aloittamaan neuvottelut Kap Verden kanssa Euroopan unionin ja Kap Verden tasavallan välisestä, Kap Verden tasavallan ja Euroopan unionin kansalaisille lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävien viisumien myöntämisen helpottamista koskevan Euroopan unionin ja Kap Verden tasavallan välisen sopimuksen muuttamista koskevasta sopimuksesta, jäljempänä 'sopimus'. Osapuolet saivat neuvottelut onnistuneesti päätökseen 30 päivänä tammikuuta 2020, ja sopimusteksti parafoitiin sähköpostikirjeenvaihdolla 24 päivänä heinäkuuta 2020.
- (2) Euroopan unionin neuvosto hyväksyi unionin ja Kap Verden välisen erityiskumppanuuden 19 päivänä marraskuuta 2007.⁷ Erityiskumppanuuden yhtenä tavoitteena on lisätä liikkuvuutta ja ihmisten välisiä yhteyksiä unionin ja Kap Verden kansalaisten välillä sekä lisätä yhteistyötä laittoman maahanmuuton torjunnassa.
- (3) Euroopan unionin ja Kap Verden tasavallan välinen sopimus Kap Verden tasavallan ja Euroopan unionin kansalaisille lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävien viisumien myöntämisen helpottamisesta⁸ tuli voimaan 1 päivänä joulukuuta 2014.
- (4) Osapuolten sisäisessä lainsäädännössä tapahtuneiden muutosten vuoksi ja edellisessä johdanto-osan kappaleessa tarkoitetun sopimuksen täytäntöönpanon valvonnasta vastaavan sekakomitean palautteen mukaisesti tämän sopimuksen tarkoituksena on mukauttaa ja täydentää eräitä määräyksiä, joilla helpotetaan viisumien myöntämistä Kap Verden kansalaisille ja vastavuoroisuutta noudattaen unionin kansalaisille sellaista oleskelua varten, jonka on tarkoitus kestää enintään 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana.
- (5) Tällä päätöksellä kehitetään niitä Schengenin säännösten määräyksiä, joihin Irlanti ei osallistu neuvoston päätöksen 2002/192/EY⁹ mukaisesti; Irlanti ei sen vuoksi

⁷ Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät Euroopan unionin ja Kap Verden tasavallan suhteiden kehittämisestä (19. marraskuuta 2007); neuvoston asiakirja 15113/07.

⁸ EUVL L 282, 24.10.2013, s. 3.

osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin.

- (6) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.
- (7) Sen vuoksi sopimus olisi allekirjoitettava unionin puolesta sillä varauksella, että sen tekeminen saatetaan myöhemmin päätökseen, ja sopimukseen liitettävät yhteiset julistukset olisi hyväksyttävä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään unionin puolesta Kap Verden tasavallan ja Euroopan unionin kansalaisille lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävien viisumien myöntämisen helpottamista koskevan Euroopan unionin ja Kap Verden tasavallan välisen sopimuksen muuttamista koskevan Euroopan unionin ja Kap Verden tasavallan välisen sopimuksen, jäljempänä 'sopimus', allekirjoittaminen sillä varauksella, että mainitun sopimuksen tekeminen saatetaan myöhemmin päätökseen.

Allekirjoitettavan sopimuksen teksti on liitetty tähän päätökseen.

2 artikla

Hyväksytään unionin puolesta sopimukseen liitetyt julistukset.

3 artikla

Neuvoston pääsihteeristö laatii valtakirjan, jolla sopimuksen neuvottelijan nimeämä(t) henkilö(t) valtuutetaan allekirjoittamaan sopimus sillä varauksella, että sopimuksen tekeminen saatetaan päätökseen.

4 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

⁹ Neuvoston päätös 2002/192/EY, tehty 28 päivänä helmikuuta 2002, Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännösten määräyksiin (EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20).